

งบฯ “บริหารจัดการน้ำประเทศ” อยู่ในมือ 2 รมต.“พลังประชารัฐ”แล้ว !

จากภาวะภัยแล้งและอุทกภัยในหลายพื้นที่ คณะรัฐมนตรี เมื่อ 27 ส.ค.ได้อนุมัติในหลักการให้กระทรวงมหาดไทยใช้จ่ายจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2562 งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ภายในกรอบวงเงิน 15,800 ล้านบาท แยกเป็นสำหรับ 74 จังหวัด จังหวัดละ 200 ล้านบาท และสำหรับ จ.สุรินทร์ และบุรีรัมย์ จังหวัดละ 500 ล้านบาท

โดยจังหวัดเป็นหน่วยรับงบประมาณ ซึ่งนายกรัฐมนตรีเห็นชอบแล้ว เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการแก้ไขและบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่อันเนื่องมาจากปัญหาภัยแล้งและอุทกภัยในจังหวัด โดยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ แนวทางการจัดทำ และกลั่นกรองโครงการ ตามที่มหาดไทยเสนอ

สำหรับจังหวัดซึ่งเป็นหน่วยรับงบประมาณตามกฎหมายวิธีการงบประมาณ ให้เสนอแผนงาน/โครงการให้กองจัดทำงบประมาณเขตพื้นที่ 18 เขต (CBO) พิจารณาจัดสรรงบกลาง ตามขั้นตอนของระเบียบว่าด้วยการบริหารงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น พ.ศ. 2561 ต่อไป

พล.อ.อนุพงษ์ เผ่าจินดา รมว.มหาดไทย ย้ำว่าทางจังหวัดต้องพิจารณาในโครงการที่จะแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกรได้โดยตรง โดยเฉพาะที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง ให้แล้วเสร็จก่อนวันที่ 30 ก.ย.นี้ โดยให้พิจารณาแผนงานที่มีอยู่แล้ว เช่น แผนงานจัดการน้ำของกรมชลประทาน กรมทางหลวง กรมทรัพยากรน้ำบาดาล เป็นต้น เพราะไม่สามารถทำแผนงานใหม่ได้ทัน

“ได้กำชับให้โครงการดังกล่าวดำเนินการด้วยความโปร่งใส เจ้าหน้าที่จะต้องรับผิดชอบ หากพบว่ากระทำความผิดจะไม่มีการขออนุญาตนั้นอย่าคิดว่าเป็นโครงการเร่งด่วนแล้วจะทุจริตได้”

วันก่อน นายฉัตรชัย พรหมเลิศ ปลัดกระทรวงมหาดไทย มีหนังสือด่วนที่สุด ถึงผู้ว่าฯ ทั่วประเทศ จี้เรื่องนี้เป็นหลัก

“ห้ามนำไปใช้ซื้อครุภัณฑ์ การจัดประชุมสัมมนา การเบิกจ่ายค่าสาธารณูปโภค เบี้ยเลี้ยง ค่ากินเวลา และค่าเดินทางราชการ”

“ตามแนวทางปฏิบัติ งบประมาณ 15,800 ล้าน จะครอบคลุม 76 จังหวัด 87 อำเภอ 7,255 ตำบล และ 75,032 หมู่บ้าน ที่มีความเสี่ยงและได้รับผลกระทบภัยแล้งและอุทกภัย โดยให้จังหวัดสำรวจพื้นที่และจัดทำแนวทางปฏิบัติ เพื่อเสนอคณะกรรมการบริหารจังหวัดแบบบูรณาการ (กบจ.) ก่อนพิจารณาถ่วงดุลโครงการตามจำเป็น และให้ประเมินผลรายงานกระทรวงมหาดไทยต่อไป”

คาดว่าจะสามารถโอนงบประมาณให้จังหวัดเพื่อดำเนินการได้กลางเดือน ก.ย.นี้

ว่าด้วย นโยบายทรัพยากรน้ำ รัฐบาลชุดนี้มุ่งเน้นการบริหารอนุรักษ์ฟื้นฟู พัฒนา และแก้ไขปัญหาทรัพยากรน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นธรรมอย่างยั่งยืนภายใต้หลักธรรมาภิบาล จัดให้มีองค์การเพื่อบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ทั้งในระดับชาติ ในระดับลุ่มน้ำ และระดับท้องถิ่นที่มีกฎหมายรองรับ โดยให้องค์กรระดับชาติมีหน้าที่ในการกำหนดนโยบายโดยมี “พลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ” รองนายกรัฐมนตรี ที่ได้มอบหมายและมอบอำนาจให้ปฏิบัติหน้าที่ “ประธานกรรมการคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ” (กทช.) แทน นายกรัฐมนตรี ในคณะกรรมการต่างๆ ที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย รวมถึงเป็น “ประธานคณะกรรมการนโยบายน้ำและอุทกภัยแห่งชาติ” ที่จัดตั้งขึ้นตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

เมื่อวันที่ 28 ส.ค. เฟซบุ๊กข่าว “พล.อ.ประวิตร วงษ์สุวรรณ” รองนายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ได้ลงนามคำสั่งแต่งตั้ง “คณะกรรมการดำเนินการพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ” มีอำนาจหน้าที่เพื่อให้การบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการการบำรุงรักษาการฟื้นฟู และการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำในเขตลุ่มน้ำต่างๆ ให้มีเสถียรภาพมั่นคงและยั่งยืน สอดคล้องกับความต้องการใช้น้ำประเภทต่างๆ ตามศักยภาพของพื้นที่ ที่จะนำไปสู่การจัดทำแผน

งบประมาณแบบบูรณาการด้านทรัพยากรน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยตั้งคณะอนุกรรมการ 2 คณะ ประกอบด้วย คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ มีรองนายกฯ ที่ได้รับมอบหมายเป็นประธาน

ส่วนอีกชุด ประธานอนุกรรมการการขับเคลื่อนโครงการขนาดใหญ่และโครงการสำคัญ มีชื่อ “ร.อ.ธรรมนัส พรหมเผ่า” รมช.

เกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน

จะมีหน้าที่พิจารณาจัดทำแผนกำกับดูแลประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขับเคลื่อนโครงการขนาดใหญ่และโครงการสำคัญ ตั้งแต่ขั้นตอนการศึกษาจนถึงขั้นตอนการก่อสร้าง รวมถึงติดตามประเมินผลการดำเนินงานโครงการ และรายงานผลต่อคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พร้อมทั้งเชิญผู้แทนส่วนราชการ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือหน่วยงานภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง มาชี้แจงหรือให้ข้อมูลต่อคณะกรรมการฯ ได้ ทั้งนี้ สามารถแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ได้ตามความจำเป็น และปฏิบัติงานอื่นใดตามที่คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ หรือประธานมอบหมาย

คณะกรรมการทุกชุดต้องดำเนินการตาม “แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580)”

แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) เป็นการปรับปรุงประเด็นหลักและรายละเอียดสำคัญของแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (พ.ศ.2558-2569) ให้มีความสอดคล้องกับเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ภายใต้ยุทธศาสตร์ด้านที่ 5 การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นที่ 19

การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบเพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการน้ำ 3 แผนย่อย ได้แก่ (1) การพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ (2) การเพิ่มผลผลิตของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัดรู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล และ (3) การอนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ

แผนแม่บทฯ ประกอบด้วย 28 กลยุทธ์ 54 แผนงาน มีเป้าหมายประสงค์และตัวชี้วัด 6 ด้าน การจัดการน้ำอุปโภคบริโภค การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต การจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย การจัดการคุณภาพน้ำและอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ การอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรมและป้องกันการพังทลายของดิน และการบริหารจัดการ

ส่วนงบประมาณบริหารจัดการทรัพยากรน้ำนั้น คงจะต้องรองงบประมาณรายจ่าย ปี 2563 ซึ่งนายกรัฐมนตรี บอกว่า จะได้รับการจัดสรรประมาณเดือน ม.ค.-ก.พ.ปีหน้า

จากข้อมูลเดิม คณะอนุกรรมการกลั่นกรอง วิเคราะห์โครงการและติดตาม ประเมินผลการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทช.) ได้รายงานสรุปความก้าวหน้าการใช้จ่ายงบประมาณภายใต้แผนงานบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 เมื่อต้นปี 2562 ระบุว่า

มีการดำเนินงาน จำนวน 18 หน่วยงาน งบประมาณรวมทั้งสิ้น 62,831.59 ล้านบาท (มี.ค. 62) สามารถเบิกจ่ายงบประมาณแล้ว 15,052.59 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 23.96 โดยก่อนนี้ผูกพันแล้ว

18,655.01 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 29.69 คงเหลืองบประมาณที่ยังไม่ได้เบิกจ่าย จำนวน 29,123.99 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 46.75 คาดว่าตอนนี้น่าจะเหลืองบประมาณปี 2562 ไตรมาสสุดท้าย “บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ” เฉียดๆ 2 หมื่นล้านบาท

นอกจากนี้ เมื่อต้นปีเดียวกันนี้ มีการจัดทำขอตั้งงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 แผนปฏิบัติการด้านน้ำ ประกอบไปด้วย 27 หน่วยงาน รวมงบประมาณ 251,732 ล้านบาท

ประกอบด้วยงบประมาณพื้นฐานตามภารกิจ (Function) ใน 8 หน่วยงาน งบประมาณรวม 31,684 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 12.59 งบประมาณตามนโยบาย (Agenda) ในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ด้านน้ำ มี 10 กระทรวง 23 หน่วยงาน งบประมาณรวม 167,115 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 66.73 ทั้งยังมีแผนงานด้านน้ำที่ไปอยู่ในงบบูรณาการอื่นๆ และงบพื้นที่ (Area) งบประมาณรวม 49,548.85 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 12.59

“เป็นแผนงานเพื่อพัฒนาระดับพื้นที่ระดับภาคที่เกี่ยวข้องด้านน้ำ 6 ภาค งบประมาณ 33,948.8644 ล้านบาท และแผนงานท้องถิ่น งบประมาณ 15,599.99 ล้านบาท ซึ่งมากกว่างบประมาณที่ได้รับจัดสรรน้ำปีงบประมาณ 2561 และ 2562 ถึง 2.5 เท่า หรือประมาณ 150,000 ล้านบาท โดยเฉพาะงบบูรณาการด้านน้ำ มีงบประมาณมากกว่า 100,000 ล้านบาท จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์การจัดลำดับความสำคัญ และเกณฑ์การคัดเลือกโครงการแผนงานบูรณาการการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ประจำปีงบประมาณ 2563”

ตอนนั้น คณะกรรมการพิจารณาการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ประจำปีงบประมาณ 2563 ได้เห็นชอบหลักเกณฑ์ดังกล่าว และเสนอคณะรัฐมนตรี ให้เป็นไปตามแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี ทั้ง 6 ด้าน ของ 23 หน่วยงาน จำนวน 17,640 โครงการ งบประมาณรวม 167,114.7564 ล้านบาท

โดยแยกเป็นรายภาค ส่วนใหญ่อยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 3,042 โครงการ งบประมาณ 44,842 ล้านบาท ภาคกลาง จำนวน 1,704 โครงการ งบประมาณ 36,573 ล้านบาท ภาคเหนือ จำนวน 10,810 โครงการ ภาคใต้ จำนวน 1,032 โครงการ งบประมาณ 23,841 ล้านบาท และภาคได้ขยายแดน จำนวน 218 โครงการ งบประมาณ 3,036 ล้านบาท ตามลำดับ

ขณะที่ตามแผนแม่บทฯ ส่วนใหญ่อยู่ด้านที่ 2 การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต งบประมาณ 98,667 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 59.04 หากดำเนินการได้จะมีพื้นที่รับประโยชน์เพิ่มขึ้น 890,000 ไร่ ความจุน้ำเพิ่ม 630 ล้าน ลบ.ม. คริวเรือนได้รับประโยชน์กว่า 150,000 คริวเรือน และด้านที่ 3 การจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย งบประมาณ 55,000 ล้านบาท และมีโครงการที่เสนอขอรับงบประมาณปี 2563 คือ โครงการสำคัญที่สอดคล้องกับประเด็นเร่งด่วน (Quick Win) จำนวน 187 โครงการ งบประมาณ 1,622 ล้านบาท

ทั้งนี้ ยังมีโครงการตามนโยบายจากคณะรัฐมนตรีสัญญา
และนายกรัฐมนตรึ รองนายกรัฐมนตรี ลงพื้นที่ จำนวน 222 โครงการ
งบประมาณ 8,694 ล้านบาท และโครงการที่สอดคล้องกับการแก้ไข
ปัญหาเชิงพื้นที่ (Area Based) จำนวน 40 โครงการ งบประมาณ
4,236 ล้านบาท

"หน่วยงานที่เสนอของบประมาณสูงเป็นอันดับหนึ่ง คือ กระทรวง
เกษตรและสหกรณ์ เสนอของบประมาณ 124,708 ล้านบาท คิดเป็น
ร้อยละ 74.22 กระทรวงมหาดไทย คิดเป็นร้อยละ 11 และกระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 7"

อีกด้านหนึ่ง ต้นปีเดียวกัน สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
(สศก.) ในฐานะหน่วยงานจัดทำงบประมาณในภาพของกระทรวง
เกษตรและสหกรณ์ เสนอของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. 2563 เบื้องต้นรวม โดยมีแผนงาน/โครงการ ตอนนั้น ก.เกษตรฯ
มีแผนระยะยาวในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ วงเงิน 154,790
ล้านบาท

แม้ว่าหน่วยงานข้างต้น กำลังจะมกเข้มข้นปรับงบประมาณ
กันใหม่ หลังมีรัฐบาลมาจากการเลือกตั้งแล้ว รวมถึงเรื่องงบประมาณ
บริหารจัดการน้ำ ซึ่งงบประมาณทั้งหมดจะอยู่ในมือของ 2 รัฐมนตรี
ที่มาจาก "พรรคพลังประชารัฐ" ทั้งสิ้น.